

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Hans Clausager har Ordet for en kort Bemærkning.

Hans Clausager: Jeg ønsker blot at sige til det ærede Medlem Hr. Drachmann, at jeg kan ikke huske andet fra de Forhandlinger, der i sin Tid fandt Sted i det daværende Toldudvalg, end, at vi regnede med, hvad Sønderborg-Fabrikken kunde præstere, og ikke med, hvad den i Øjeblikket præsterede. Jeg skulde huske meget fejl, om der blev talt om den øjeblikkelige Produktion. Endelig ønsker jeg at sige til det ærede Medlem Hr. Drachmanns Udtalelse om, at det var beklægt, at Landbruget ikke forstod, at den danske Foderkageproduktion var truet, at vi forstaaer nok, hvor den Udtalelse har Adresse. Jeg maa sige, at vi køber Kagerne, hvor de er bedst og billigst. Vi ser gerne, endog særdeles gerne, at de er danske, men der er ingen Verdens Ting i Vejen for at faa Køerne til at æde dem, selv om de er franske. Jeg tror derfor, det er et Spørgsmaal, man skal lade ude af Betragtning i denne Forbindelse. Her er kun Spørgsmaal om, hvordan vi skal optræde overfor Sønderborg Oliefabrik, og jeg kan ikke se andet end, at vi er nødt til at lade den beholde den Ret, den har faaet.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Nis Nissen har Ordet for en kort Bemærkning.

Nis Nissen: Da Tiden er saa langt fremskredet, skal jeg indskrænke mig til en ganske enkelt Ting. Det ærede Medlem Hr. Drachmann sagde, at det var ganske hen i Vejret, naar jeg paastod, at denne Dispensation ikke betød en Begunstigelse. Jeg staar der paa det Standpunkt, som Finansministeriet stod paa den Gang, den blev vedtaget, hvor det aabent blev udtalt, at Fabrikken derigennem er stillet lige saavel med udenlandske Fabrikker som med de danske Oliefabrikker. Det ærede Medlem har ikke paa noget Punkt eftervist, at Sønderborg-Fabrikken har nogen Begunstigelse fremfor en hvilken som helst udenlandsk Fabrik, og det ærede Medlem har ikke forsøgt at afkræfte, at det er Aarhus

Fabrikken, der holder paa Toldbeskyttelse, og Sønderborg-Fabrikken, der vil have den ophævet.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Drachmann har Ordet for en kort Bemærkning.

Drachmann: Til den sidste ærede Taler skal jeg sandelig ikke sige meget, for hvis det ikke var rigtigt, var der ikke videre at forhandle om her i Dag. Af Hensyn til den fremskredne Tid skal jeg blot til Hr. J. P. Nielsen sige, at det er rigtigt, at Aarhus Oliefabrik for saa vidt er heldig stillet, som den kan tage Olien fra en tysk Datterfabrik, hvis alt skulde gaa helt galt; men de 700—800 danske Arbejderes Skæbne, som er beskæftiget i Presseanlægget, bliver ikke saa heldig, og det er det, forstaaer jeg, der har ligget Forslagsstillerne paa Sinde.

Til det ærede Medlem Hr. Dahlgaard vil jeg blot sige, at jeg maa opretholde min Fremstilling. Der er selv bag et Rigsdagsudvalgs Handlinger en vis indre Logik, en Tingenes Orden, og Logikken den Gang maa absolut opfattes saaledes, at man søgte at bevare *status quo*; ellers havde der ikke været nogen Mening i de Betragtninger, som blev fremført, at man ikke ligefrem vilde tage Livet af den mindre Fabrik, men vilde søge at lave en *modus vivendi* i de Forhold, der her er Tale om. Men naar det ærede Medlem, i øvrigt rigtigt, gav en Fremstilling af Sagens Udvikling med Hensyn til Branden i 1920, hvorved Presseanlægget i Sønderborg brændte, vil jeg henstille, om man ikke ved at opfordre Sønderborg Oliefabrik til at genoptøre sit Presseanlæg, maaske udvide det — jeg tror, der allerede bestaar et Presseanlæg — kunde faa den sat paa lige Fod med Aarhus Oliefabrik. Saa vilde Spørgsmaalet være ude af Verden og have løst sig selv.

Jeg maa til Slut, idet jeg er klar over, at Forhandlingerne er ved at faa et lidt forceret Forløb, og da mange Forhold jo endnu ligger uoplyst, og da jeg tror, at der fra alle Sider trods alt er Villie til at se sagligt paa dette Problem, meget anbefale, at man faar Sagen drøftet i et Udvalg, og jeg kan ikke tænke mig, at nogen af dette Tings Medlemmer vilde nægte